

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetaik.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

De Staatssecretaris van OCW heeft de ambitie dat alle leraren in het voortgezet onderwijs in 2017 bevoegd zijn voor het onderwijs dat zij geven. Deze ambitie lijkt niet haalbaar voor leraren in beroepsgerichte vakken gezien de verbreding van de profielen in het kader van de vernieuwing van het vmbo. Daarom heeft de staatssecretaris in de Kamerbrief over professionalisering van leraren in de nieuwe profielen in het vmbo (*Kamerstukken II 2015-2016, 30 079, nr. 63*) een overgangsmaatregel aangekondigd om beroepsgerichte leraren in het vmbo de tijd te geven hun bevoegdheid te halen voor het profiel waarin zij les geven.

2. Wie zijn betrokken?

- Leraren in beroepsgerichte vakken krijgen met de overgangsmaatregel voldoende tijd om een passende bevoegdheid te halen voor het nieuwe profiel waarin zij lesgeven. De leraren worden vertegenwoordigd door Stichting Platforms VMBO. Deze stichting speelde een belangrijke rol bij de totstandkoming van de profielen en speelt ook nu een belangrijke rol in de begeleiding van de invoering van de profielen.
- VO-raad/schoolbesturen hebben aangegeven meer tijd nodig te hebben om leraren in beroepsgerichte vakken bij te scholen. Die tijd krijgen zij met deze overgangsmaatregel.
- De Inspectie van het Onderwijs bewaakt als toezichthouder de kwaliteit van het onderwijs en ziet toe op de scholen en de inzet van bevoegde leraren.
- Het Ministerie van Economische Zaken wordt betrokken vanwege hun rol ten aanzien van het groene onderwijs in het vmbo.

3. Wat is het probleem?

- Per 1 augustus 2016 zijn de 35 beroepsgerichte afdelingsvakken in het vmbo vervangen door tien profielen. De profielvakken zijn inhoudelijk breder van aard dan de afdelingsvakken.
- Hierdoor zijn alle beroepsgerichte leraren genoodzaakt zich, meer dan gebruikelijk, bij te scholen. Daarnaast zal een deel van de leraren alsnog een passende bevoegdheid moeten behalen.
- Het gegeven dat een deel van de leraren niet in het bezit is van een passende bevoegdheid voor het vak dat zij geven, is in strijd met artikel 33, eerste lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO).

4. Wat is het doel?

Het doel van de overgangsmaatregel is om beroepsgerichte leraren in het vmbo tot augustus 2021 de tijd te geven om een bevoegdheid te halen voor het profiel waarin zij les geven. Daarnaast biedt het scholen de tijd om hun leraren deze ruimte te laten benutten op zo'n manier dat de continuïteit van het onderwijs niet in de knel komt.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

- Het is in het publiek belang dat leraren bevoegd zijn voor het onderwijs dat zij geven. Dit waarborgt namelijk de kwaliteit van leraren en daarmee die van het onderwijs.
- Scholen zijn wettelijk verplicht om bevoegde leraren aan te nemen. De basis hiervoor is artikel 33 van de WVO. Eén van de eisen is dat leraren in het bezit moeten zijn van een getuigschrift, waaruit blijkt dat zij voldoen aan de bekwaamheidseisen die krachtens artikel 36, eerste lid, zijn vastgesteld. Door de invoering van de nieuwe profielen in het vmbo zijn er beroepsgerichte leraren die geen passende bevoegdheid hebben voor het profiel waarin zij

lesgeven.

- De nieuwe profielen zijn door de overheid wettelijk verankerd. Het is dan ook aan de overheid om gebruik te maken van haar wettelijke bevoegdheid om in een overgangsmaatregel te voorzien.

6. Wat is het beste instrument?

Om invulling te geven aan de hiervoor genoemde overgangsmaatregel wordt gebruik gemaakt van de grondslag in artikel 33, achtste lid, van de WVO.

WVO, artikel 33, achtste lid

Bij AMvB worden ten aanzien van leraren die in vaste dienst zijn verbonden aan een school (bedoeld in de artikelen 7, 8, 9, 10a en 10f) regels gesteld omtrent de gronden waarop en de procedure volgens welke kan worden afgeweken van het eerste lid, onderdeel b, van artikel 33 waarin de algemene bevoegdheidsregels staan.

Op grond van artikel 33, eerste lid, onderdeel b, moet een leraar in het bezit zijn van:

- een getuigschrift waaruit blijkt dat aan de bekwaamheidseisen voor het vak wordt voldaan (artikel 36, eerste lid, WVO);
- een erkenning beroepskwalificatie (artikel 5 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties); of
- een geschiktheidsverklaring (artikel 118k WVO).

De juridische grondslag is alleen van toepassing op leraren met een vaste aanstelling. Op grond van artikel 33, vierde lid, geldt voor leraren die in dienst treden met een tijdelijke aanstelling dat ze de eerste twee jaar niet aan de bevoegdheidsregels, zoals hierboven beschreven, hoeven te voldoen. Voorwaarde daarbij is dat de betrokkene zich inspant om wel aan de voorwaarden te gaan voldoen. De periode van twee jaar kan nog met maximaal twee jaar verlengd worden. Na maximaal vier jaar moeten ze dus aan de bevoegdheidseisen voldoen.

Conform het cao-akkoord VO 2016-2017 kunnen niet-bevoegde leraren gedurende maximaal vier jaar een tijdelijk contract krijgen. Dat geldt alleen voor tijdelijke contracten die vóór 1 oktober 2017 zijn of worden aangegaan. Voor contracten die na die datum worden aangegaan, geldt op basis van de Wet werk en zekerheid (artikel 7:668a van het Burgerlijk Wetboek) dat de leraar in vaste dienst treedt als het dienstverband na twee jaar wordt verlengd. Eenmaal in vaste dienst is de overgangsregeling ook op deze leraren van toepassing.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Nog onbevoegde leraren moeten scholing gaan volgen om alsnog een passende bevoegdheid te halen en hebben daarvoor tot augustus 2021 de tijd. Scholen moeten leraren in de gelegenheid stellen om de benodigde scholing te volgen.